

بجای شورایملی تقدیم میدارندحقاً يك شب تاریخی و يك شب برافتخاری است و در این موقع بنده مفتنم میدانم از شخص آقای رئیس الوزراه تشکر نموده و عرض کنم این فصل تقدیم بودجه کل مملکت هم به مجلس شورایملی بر فصول دوره برجسته و مشعش زندگانی ایشان افزوده شد و امیدوار هستم پایه فسون ایران با بودن چنین دولتی منظم تر و بهتر شده و روبرقی و تکامل برود و امیدواریم باخواست خداوندی در ظل عنایت سلطان محبوب ما با توجه يك چنین رئیس الوزراه محترمی که طرف اعتماد تمام هستند امنیت و عدالت سرتاسر مملکت را فرا گیرد تا کلبه افراد و احاد این کشور در مهد امان و آزادی و در بستر سرت و خوشوقتی بر راحتی آسایش کنند در خاتمه و در پایان هر ایض خود توجه شخص اول و وزیر جنک را به تکمیل انتظام سفه آذربایجان جلب میکنم و عرض می کنم چون خطه مزبور همسایه شمالی کردستان و يك قسمت از فکر و خیال ما معطوف و متوجه بان سامان است و امیدواریم که با فضل خداوندی و تائید سبحانی در این دوره چهارم مجلس شورای ملی به اصلاح و انتظام آن حدود موفق شده و تمام آقایانی که در این مجلس شرف حضور بهم رسانیده اند با انجام وظائف مهمی که عهد داده اند آن هستند موفق شوند

رئیس - آقای وحیدالملک (اجازه)

وحیدالملک - عرضی ندارم
رئیس - آقای حاج میرزا علی محمد دولت آبادی

(اجازه)

حاج میرزا علی محمد - بنده يك سؤالی داشتم و آن این است که می خواستم بفهمم این عدو را که با اروپا میفرستند اینهارا در يك فن یا دو فن از آن فنون نظامی تربیت خواهند نمود یا تمام فنون نظامی را تحصیل خواهند نمود آیا ممکن است این تقسیماتی را که نموده اند بیان نمایند

رئیس - اینها مسائلی است که باید در کمیسیون مطرح شود

جلسه آتیه شب چهار شنبه نوزدهم نور دستور اولاً مسئله قالی جوهری و بعد راجع به مستمریات و شهریه ها

وزیر عدلیه - بنده در جلسه گذشته تقاضا کرده بودم که برای جلسه امشب بودجه وزارت عدلیه را جزو دستور بگذارند امشب که وقت نشد تقاضا میکنم برای جلسه آتیه جزو دستور شود

رئیس - چون رایورتی راجع به بودجه عدلیه ضمیمه کرده بودند آن ضمیمه

هنوز طبع نشده بود امشب از طبع خارج شده است در هر صورت در جلسه آتیه بعد از مسئله قالی جوهری بودجه وزارت عدلیه جزو دستور خواهد بود

(مجلس شش ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

رئیس مجلس - مؤتمن الملک

جلسه فود و هشتم

صورت مشروح مجلس یوم پنجشنبه یازدهم برج جوزا ۱۳۰۱ مطابق چهارم شوال ۱۳۴۰

(مجلس تقریباً ۳ ساعت قبل از ظهر بریاست آقای مؤتمن الملک تشکیل گردید صورت مجلس ليله هفدهم نور را آقای منتصر الملک قرائت نمودند)

رئیس - نسبت بصورت مجلس ایرانی نیست ؟

(بعضی گفتند خیر)

رئیس - صورت جلسه تصویب شد دستور امروز چنانچه چند روز قبل اعلان شده است لایحه راجع به مستمریات اعضاء ادارات دولت و هیئت های شوروی است ولی مطلب دیگری هست که بواسطه فوریتش باید به عرض آقایان برسد و آن این است که در چندی قبل بنا بود قوای طرف کردستان اعزام شود و برای اعزام این قوا وجهی لازم بود نظر باینکه جزو معاملات عادی دولت است با بانک مذاکره کرده بودند وجهی بطور مساعده داده شود و از عایدات گمرکی به چهار قسط مسترد شود بانک گفته بوده است هر چند این مسئله جزو معاملات عادی دولت است

ولی بالفعل چون هیئت دولتی نیست وجه داده نمی شود مگر این که از طرف مجلس اجازه داده شود و رئیس مجلس هم امضا کند این است که لازم دانستم به عرض آقایان برسانم در صورتیکه تصویب فرمایند وزارت مالیه يك کروار از بانک شاهنشاهی استقراضی کند یعنی مساعده بگیرد و از وجوه گمرک به چهار قسط مسترد شود و تنزیل وجه هم بر حسب معمول صدی نه است.

آقای فهیم الملک (اجازه)

فهیم الملک - این مسئله چیز تازهی نیست معمول هم بوده است زیرا بیشتر عایدات دولت حاضر و مرتب نبوده و در آخر هر ماه مرتباً نمی رسد در یک قسمت سال کمتر و در یک قسمت زیاد تر است وزارت مالیه هم با بانک حساب جاری دارد

ویک وجوهی از بانک بعنوان مساعده می گیرد و مجلهائی برای تمدید آن معین می کند و ربح آن هم صد نه است نهایت چون فعلاً هیئت دولت نیست يك قدری کار مشکل شده است اگر هیئت دولتی بود وزارت مالیه می توانست این معامله را مستقیماً بکند حالا يك کروار تومان از

برای اعزام قوا بنقاط مهمه فوریت لازم شده است و شاید انتظار تعیین هیئت دولت اسباب تاخیر کار بشود این است که در اصل مطلب بنده کاملاً موافقم ولی فقط چیزی که لازم است قدری دقت شود یعنی اقساط است که اگر بخواهند در چهار قسط تادیه کنند ممکن است در این ماههای تابستان قدری اسباب تنگدستی دولت بشود اگر اقساط بیشتر قرار دهند بهتر است یعنی در هشت قسط و ده قسط قرار بدهند صكه اسباب تنگدستی دولت نشده و دیگر این که خوب است محل اورا فقط از عایدات گمرک جنوب قرار بدهند چنانچه این ملاحظه همیشه می شود و هر وقت از بانک شاهنشاهی قرض می شد عایدات گمرک جنوب را محل تادیه از قرض قرار می دادند والا در اصل موضوع چنانکه عرض کردم گمان می کنم کسی مخالف نباشد

رئیس - چنانچه عرض کردم و آقای فهیم الملک هم توضیح دادند این مسئله جزو معاملات عادی دولت است و اگر حکومتی بوده دیگر به مجلس مراجعه نمی شد ولی چون حکومتی نیست به مجلس مراجعه شده است راجع با قساط هم این طور مذاکره شد که در چهار قسط بپردازند

حالا اگر اصل مسئله تصویب شد وزارت مالیه خاطر نشان خواهد شد در صورتی که موفق شوند اقساطش را زیاد تر نمایند

(جمعی گفتند صحیح است)

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - تصور میکنم این قضیه همانطور که فرمودند مطالب مشکل و خلاف رویه نباشد چیزیکه لازم است تذکر بدهم این است که البته آقایان از اوضاع حاضر اطلاع دارند و میدانند که لازمترین و واجبترین خرج از برای دولت و مجلس همین است و باید امروزه جلوگیری از این افشاشات و انقلاباتی که در اطراف بروز کرده بشود و قوای نظامی مملکت در این موقع باید فداکاری نمایند حالا نمی خواهم داخل اصل مطلب بشوم که چرا این افشاشات فراهم شده و از چه نقطه نظر بوده و معرک آن کی است ولی هر چه هست مردم در زحمت و فشار هستند دهات و قصبات غارت می شود و اموال مردم بتاراج می رود بنده اطلاع دارم که در صفحات خوردمان بکنفر نیست که راحت باشد و باید فوریت از این انقلابات جلوگیری شده و اسباب آلودگی مردم فراهم نشود البته این معامله هم معامله عادی است و این مخارجی که می شود معلوم است از باب بودجه وزارت جنک محسوب می شود پس این بنظر بنده اشکالی ندارد بودجه وزارت جنک همین است و این وجه

را جزو بودجه ندانسته حساب می کنند و به صرف میرسانند.

این يك امر عادی است و بنده لازم می دانم فوریت تصویب شود بلکه دولت می تواند از این مخالفتی که در اطراف مملکت بر زمی کنند جلو گیری کند.

رئیس - آقای کارزانی موافقت ؟

آقا میرزا علی کارزانی - بنده

عرضی ندارم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

(اجازه)

آقای سید یعقوب - بنده کاملاً موافق هستم زیرا از نقطه نظر تأمین مملکت است و از نقطه نظر امنیت هراقدامی مجلس بکند بنده موافق هستم ولی اینکه آقای فهیم الملک فرمودند باید این وجه را از عایدات گمرک جنوب بدهند عرض می کنم مجلس بوزارت مالیه اجازه می دهد يك پولی را قرض کنیم و دولت مجاز است از هر مجلسی که می خواهد آن را بدهد و سابق هم همین طور بوده است و اختصاص بگمرک جنوب داشته باشد

رئیس - آقای سهام السلطان و آقای

شیخ المراقبن زاده هم موافقت ؟

سهام السلطان - بلی موافقم .

رئیس - آقای آقا سید فاضل هم

موافقت ؟

آقاسید فاضل - بلی موافقم .

رئیس - پس باید رای بگیریم عرض این است که يك کروار تومان مساعده از بابت عایدات گمرکات از بانک شاهنشاهی گرفته شود که به چهار قسط پرداخته شود و تنزیل هم صدی ۹ است .

آقایانی که این اجازه را می دهند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد لایحه راجع به مستمریات اعضاء دولت و هیئت های شوروی مطرح مذاکره است شوردوم است ماده اول قرائت می شود .

(آقای نظام الدوله بمضمون ذیل قرائت نمودند)

ماده اول - اشخاصی که در هیئت شوروی یا در دربار و کابینه سلطنتی یا ادارات دولتی و یا اجتماعی (مانند بلدی) موقتاً یا دائماً دارای مقرری خدمت (بهر عنوان که باشد) هستند هر گاه دارای مستمری دیوانی یا شهری به هر صیقه که بوده و مدارج قانونی را طی کرده است باشند به نسبت تقسیم ماهیانه برای مدتی که مقرری خدمت اخذ می نمایند از اخذ و شهریه و غیره محروم خواهند بود

ولی اگر مبلغ مقرری ماهیانه کمتر از شهریه و یا حکمتراً از یکدوازدهم صکلیه مستمری سالانه که مدارج قانونی را طی کرده است باشد در این صورت از مزایان

بعضی اشخاص ذهن فزونی به تشبثاتی متوسل می شوند و بنا برین مختلفه چندین شغل دولتی را احتکار می نمودند و همین مسئله دولت را وادار بچنین پیشنهادی نمود چنانچه برای مأمورین خارجه هم برخلاف ترتیبات همه دنیا مجبور شدیم قانون وضع نائیم از طرف دیگر هم نمی شود دست دولت را بست این است که بنده تصور میکنم .

اولا باید ریاست وزراء را از این قانون مستثنی نائیم زیرا ریاست وزراء مقامی است که اداره کننده مملکت است و ممکن است يك شغل وزارتی هم داشته باشد و حقوق او را هم بگیرد .

ثانیا اگر بنا باشد همینطور ادبی الضروره نوشته شود . شاید بعضی اشخاص باشند که این ادبی الضروره را برای خودشان مدرکی قرار دهند و مادام العمر بگویند ضرورت اقتضا کرده بنا بر این بنده پیشنهاد می کنم اگر ضرورت هم اقتضا کرد طول مدت آن بیش از ششماه نباشد در ظرف ششماه دولت مجبور شود مأمور دیگری معین نماید .

رئیس - آقای گروسی عضو کمیسیون بودجه هستند ؟

گروسی - خیر

رئیس - آقایان دست قیب و حاج میرزا عبدالوهاب چهارم .

آقای سید محمد باقر دست غیب - خیر نیست

رئیس - پس رای می گیریم مقابل توجه بودن پیشنهاد آقای منتصر - الملك .

آقای سید فاضل - بنده عضو کمیسیون هستم اجازه میفرمائید .

رئیس - بفرمائید

آقای سید فاضل - بنده گمان می کنم این مطلب منطقی نیست بجهت اینکه ضرورت يك تفسیه است که یا هست یا نیست اگر ضرورت اقتضا کند وقت معین کردن برای آن صحیح نیست زیرا اگر ضرورت بود باید اجازه داد و اگر نبود اجازه نمی دهند بنا بر این نمی شود برای ضرورت توقیت قائل شد ممکن است بگویند ضرورت اقتضا نماید هشت ماه فلان مأمور فلان شغل را متصدی باشد در اینصورت توقیت صحیح نیست .

رئیس - رای می گیریم آقایانی که پیشنهاد آقای منتصر الملك را قابل توجه می دانند قیام فرمائید

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد آقای آقای حاج شیخ اسدالله مجدداً قرائت می شود .

(بعضون قیام قرائت شد)

رئیس - نصف این عبارت راجع

بقسمت های بعدی است و در واقع راجع به قسمت اول پیشنهاد کرده اند موقتاً حذف شود حالاً توضیحی دارم بفرمائید

حاج شیخ اسدالله - پیشنهادی که بنده کرده ام نسبت به تمام فقرات ماده است و نسبت باین فقره هم لفظ موقتاً حذف کرده ام بعقیده بنده بعد از اینکه ضرورت اقتضا می کند و حقوقش هم گرفته می شود هیچ فرقی نمی کند یکماه یا ششماه یا دوسال در صورت اول هم همین نظریه را داشتم و باز هم در تعقیب نظریه خود این پیشنهاد را سکرده ام و تصور می کنم خیلی ساده تر باشد و دولت هم در اجرای آن دچار اشکالی نخواهد شد زیرا حالا يك قانونی وضع نشده است که يك شخصی نباید دو شغل را اشغال نماید کمتر دیده میشود که کسی دو یا چند شغل را اشغال نماید مگر در طهران که بعضی اوقات اتفاق می افتد در هر صورت بنده نسبت به تمام فقرات از این ماده پیشنهاد خود را لازم میدانم

رئیس - آقای آقا سید فاضل (اجازه)

آقا سید فاضل - این لفظ موقتاً در کمیسیون بودجه بعد از مذاکرات زیاد گذارده شد برای اینکه تأیید بکنند که از لفظ ضرورت سوء استفاده نشود و بنده نمی فهمم حاج شیخ اسدالله از این پیشنهاد چه نظریه ای دارند ؟ و بعقیده بنده ذکر این کلمه لازم است .

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - آقای حاج شیخ اسدالله با آن نظریه که دارند باید بگویند ضرورت هم لازم نیست زیرا در صورتی که حقوق بگیرد چه ضرورت داشته باشد چه نداشته باشد فرق نمی کند اما راجع بفرمایش آقای آقا سید فاضل بانفرمایش قبل خودشان فرق داشت یعنی فرمودند ضرورت توقیت نیست و نمی شود وقت برای او معین نمود بنا بر این موقت هم نسبت بضرورت معنی ندارد یعنی ضرورت ممکن است موقتی باشد یا ضرورت مادام الضروره و اگر مادام الضروره باشد با موقت مخالف است .

رئیس - باید رای بگیریم مقابل توجه بودن پیشنهاد آقای حاج شیخ اسدالله اصلاح ایشان عبارت از همان عبارت قسمت اول ماده با حذف لفظ موقت آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمائید

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد آقای آقای سید یعقوب پیشنهاد خودشان را عرض دیگر نمودند و پیشنهاد خودشان را عرض نمودند و پیشنهاد خودشان را عرض نمودند و پیشنهاد خودشان را عرض نمودند

(بعضون قیام قرائت شد)

رئیس - نصف این عبارت راجع

سوم اینطور اصلاح بشود . جمع دو یا چند شغل موظف ممنوع است (آقا سید یعقوب دولت آبادی)

رئیس - توضیحی دارم بفرمائید

آقا سید یعقوب - لفظ چند اصطلاحاً اطلاق بر سه تا و بالاتر می شود ولی اگر لفظ دو را اضافه کنیم مناقاتی باقیافه مقصود ندارد زیرا قانون باید طوری نوشته شود که سهل الا انتقال باشد و موافق آنچه در راپورت نوشته شده می توانند ایراد کنند که دو شغل ممنوع نیست زیرا چند شامل دو نیست .

رئیس - این پیشنهاد جناب عالی مطلب را نبرساند

از این پیشنهاد همچو مفهوم می شود که شما قائل هستید نصف عبارت قسمت اول حذف شود

حاج میرزا علی محمد دولت آبادی - نسبت به بعد حرفی ندارم مقصود جزء اول ماده است

رئیس - آقای زنجانی (اجازه)

آقای شیخ ابراهیم زنجانی - بعقیده بنده عبارت واضح است زیرا اگر دو شغل نشد بیشتر هم نمی شود و این کلمه واضح است اگر می خواهند واضع بنویسند بنویسند جمع بیشتر از يك شغل ممنوع است .

رئیس - رای می گیریم به قابل توجه بودن اصلاح آقایان آقا سید یعقوب و دولت آبادی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمائید .

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای مدرس - بفرمائید بگفته دیگر قرائت کنند که آقایان دانسته رد کنند

رئیس - توضیح بدهید

مدرس - مقصود از این پیشنهاد نظریه بود که شاهزاده سلیمان میرزا فرموده اند این قسمت تجزیه شود و اگر فرموده اند این قسمت تجزیه شود و اگر این پیشنهاد قبول شود دیگر محتاج تجزیه نمی شود آقایان یا قبول می کنند یا رد می کنند

رئیس - بفرمائید بگفته دیگر که آقایان فرمودند محتاج به بیان است لذا ضمناً عرض می کنم موقتاً قید ضرورت است نه قید چیز دیگر که می فرمائید یا ضرورت ذکر نشود یا موقتاً عرض دیگر این است گرا را در اینجا گفته شده است ریاست وزراء که شغل نیست پس باید بگوئیم ریاست مجلس هم شغل نیست خیر بنده ریاست مجلس و ریاست وزراء را هر دو شغل می دانم مثل منتهی شغل اداره کردن است .

رئیس - رای می گیریم مقابل توجه بودن اصلاح آقای مدرس آقایانیکه قابل توجه می دانند قیام فرمائید

(چند نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد آقای آقای سید یعقوب پیشنهاد خودشان را عرض دیگر نمودند و پیشنهاد خودشان را عرض نمودند و پیشنهاد خودشان را عرض نمودند

(بعضون قیام قرائت شد)

رئیس - نصف این عبارت راجع

است این است که این لایحه پیشنهاد شده برای اینکه بعد از این تکلیف معلوم باشد حالا اگر در آمد و میزانش آقایان تغییر می لازم میدانند آن موضوع دیگری است ولی چون عبارت يك ترتیبی نوشته شده که همچو می فهماند که برای شغل نوشته شده بنده آنرا تغییر دادم و کلمه رجوع می شود در عرض آن گذاشتم باین ترتیب که وقتی شغل يك مأموری يك مأمور دیگر رجوع می شود باید بفلان ترتیب بآن مأمور حقوق داد

رئیس - قسمتی از پیشنهاد آقای آصف الممالک راجع بجزو اول است قسمت اول قرائت می شود و رای می گیریم .

(آقای نظام الدوله قسمت اول راپورت را مجدداً قرائت نمودند)

مختبر - بنده يك توضیحی از آقای آصف الممالک می خواهم و عرض می کنم اگر مقصود ایشان اصلاح عبارت است گمان نمی کنم يك چنین سوء تفسیری گمان باین عبارت بشود برای اینکه می نویسد مگر لدی الضروره موقتاً و در این صورت فقرات ذیل مرهی خواهد شد و بنده هیچ تفاوتی مابین این پیشنهاد و راپورت نمی دانم و اینکه توضیح می خواهم برای این است که بقول آقای مدرس ندانسترد نکرده باشم

آصف الممالک - چون باید معلوم باشد که این قانون برای شغل نیست برای این است که اگر دولت مقتضی دید يك شغلی را يك مأموری علاوه بر شغل خودش تعین کند تکلیفش چیست ؟ این است که بنده عبارت را تغییر دادم .

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - اینکه می فرمائید لفظ دولت را اضافه کنیم در بعضی جاها دچار اشکال می شویم مثلاً يك مستخدمی ناخوش شده می خواهم بگوئیم يك فراش خلوت موقتاً کار او را انجام دهد آنوقت باید این کار را رجوع بهیئت دولت بکنند چرا این اشکالات را بی جهت تولید می کنند ؟ بهتر این است این ماده را بهمان عبارت خود بگذارند باقی باشد اما اینکه آقای دولت آبادی گفتند قبل از لفظ چند دو اضافه شود این طور نیست که لفظ چند شامل از سه به بالا بشود شامل دوم هم میشود و بنا بر این اضافه کردن لفظ دو هم لازم نیست

رئیس - آقای آقا سید فاضل (اجازه)

آقا سید فاضل - معلوم است این یعنی هر کس که صلاحیت دارد بدهد

شغل بدهد یا سه شغل بدهد مگر لدی الضروره و بنظر بنده که عبارت خیلی صریح و واضح است و بنده که خوب فهمیدم و استدراک می کنم که سایرین هم خوب فهمیده اند لذا بنده از پیشنهاد آقای آصف الممالک چیزی نفهمیدم و گمان می کنم لازم باشد عبارت را تغییر بدهند

رئیس - آقای زنجانی (اجازه)

زنجانی - آقای آصف الممالک فرمودند نظرشان بر مقررری است عبارت ایشان موضوعش بر دو قسم است بفرمائید بخواهند .

رئیس - در موقع رای گرفتن خواننده خواهد شد آقای تدین

(اجازه)

آقای سید محمد تدین - در عبارت این راپورت و مذاکراتی که بین آقایان شده عبارت اینطور تغییر میکنند (جمع دو یا چند شغل) و بنده مخالف این تغییر هستم برای اینکه لفظ (چند) از کلمات و مهمات است جمع نیست که بگوئیم اصلش سه تا و ما زادش بیشتر از سه بالا تراست علاوه در اینجا از لفظ چند مقصودش این است که جمع دو شغل ممنوع است سه شغل به طریق اولی ممنوع خواهد بود و بیچوجه من الوجوه جائز نیست کسی سه شغل را دارا باشد و مقصود از لفظ چند در اینجا دو شغل است و از برای رفع این ابهام اگر ملاحظه بفرمائید خواهند دید که مقصود از لفظ (چند) دو شغل است نه بیشتر زیرا جزء اول این ماده اینطور است (هر يك از مأمورین دولتی شغل ماسودن خود را) و مقصود این نیست که هر يك از مأمورین دولتی شغل های مادون های خود را اشغال کند و از این عبارت کاملاً معلوم است که مقصود این است جمع بین دو شغل موظف ممنوع است مگر در موقع ضرورت آن هم موقتاً پس بعقیده بنده هیچ مأموری نمی تواند دارای سه شغل بشود لدی الضروره باشد چه نباشد چه موظف باشد چه نباشد بنا بر این بنده با این توضیحاتی که داده شد مقصود این است که لفظ چند برداشته شود و لفظ دو نوشته شود

رئیس - قسمت اول اصلاح آقای آصف الممالک قرائت می شود (بعضون ذیل قرائت شد)

ماده سوم - جمع دو یا چند شغل موظف ممنوع است و اگر ضرورت ایجاد نماید که موقتاً باماموری شغل دیگری سواى شغل او رجوع شود فقرات ذیل مرعی شود .

رئیس - رای می گیریم مقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمائید .

کسی قیام نمود

رئیس - قابل توجه نشد اصلاح آقایان دست غیب و سکا زرائی قرائت می شود .

(بشرح ذیل قرائت شد)

ما پیشنهاد می کنیم که پس از کتمه در این صورت این عبارت نوشته شود : حقوق اضافه بر حقوق شغل دائمی خود نخواهد داشت .

رئیس - این پیشنهاد راجع باین قسمت نیست راجع بقسمت دوم و سوم و چهارم است .

حالا نمی شود رای گرفتن پیشنهاد آقای آصف الممالک قرائت میشود .

(آقای نظام الدوله مجدداً قرائت نمودند)

رئیس - ولی يك اصلاح دیگری رسیده است که تکلیف او بلا معلوم شود و متعلق به آقای حائری زاده است قرائت می شود .

(بشرح آتی قرائت شد)

کفالت بیش از يك شغل دولتی موظفاناً غیر از مواقع ضرورت ممنوع است و در مواقع لزوم فقط مأمور از حقوق سابق خود با کمترین حقوقی که برای مشاغل همین معلوم شده حق استفاده دارد .

رئیس - خطاب با آقای حائری زاده قسمت دوم راجع است با بعد این طور نیست ؟

حائری زاده - بله .

رئیس - قسمت اول هم تکلیفش معلوم شد برای اینکه تفاوتی که قسمت اول پیشنهاد با راپورت دارد این است که لفظ موقتاً ندارد .

حائری زاده - اگر مطابق تقاضای آقای سلیمان میرزا تجزیه نشود بنده این پیشنهاد را رد نمیکنم .

رئیس - توضیح بدهید تا تکلیفش معلوم شود .

حائری زاده - توضیحی ندارم .

رئیس - چون تفاوتی که عبارت راپورت دارد این است

که لفظ موقتاً را ندارد و تکلیف حذف لفظ موقتاً هم معلوم شد

حائری زاده - من مقید بعبارت

رئیس - پیشنهاد آقای تدین قرائت میشود .

(بعضون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که بعضی لفظ (چند) لفظ (دو) نوشته شود

رئیس - (خطاب به تدین) توضیح همان بود که دادید ؟

تدین - بله

رئیس - رای می گیریم به پیشنهاد آقای تدین آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمائید

قیام فرمائید

(اقبل قیام فرمودند)

رئیس - قابل توجه پیشنهاد آقای فهیم الملك بالطبع ممانه چون این یکی قابل توجه شد

فهیم الملك - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید .

فهیم الملك - بنده در تبدیل لفظ چند به لفظ (دو) همین طور که رای دادند موافق بود ولی مقصود این است توضیحاتی که مغیر محترم از بنده خواستند مرض کنم اینکه عرض کردم تجزیه شود فرض این نبود که با قسمت ثانی مخالف باشم زیرا تصدی دو شغل قطعی با کفالت موقتی مخالف است در قسمت اول ما ممنوع مینمایم که هیچ وقت دو شغل را بطور قطع بکسی ندهند این موضوعی است علیحده ولی اگر احتیاجات تقاضا کند که موقتاً يك مستخدمی شغل دیگر را کفالت کند باید شرایطی معین شود و چون در قسمتهای بعد مذاکره نشده بنده دو آن باب توضیح نمیدهم و همین قدر عرض میکنم که باید این دو موضوع از هم تجزیه شود قسمت اول را همیشه برای بگیریم و قسمت ثانی را هم همیشه رای بدهند

رئیس - بنده رای گرفتن زیرا پیشنهاد بکنند این است که در قسمت های بعد هم رای گرفته شود و بعد از اینکه پیشنهاد آقای تدین قبول شد امروز نمی شود در این ماده رای گرفته شود بایستی بماند برای روز بعد

فهیم الملك - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید .

فهیم الملك - اگر حالا تجزیه ماده راجع رای بدهد قسمت را برای پیشنهاد آقای تدین می شود برای بعد گذاشت و در قسمت دوم مذاکره شود

رئیس - تجزیه رای بنده در صورتی که بخواهد تجزیه بشود بایستی ابتدائی قسمت اول رای بدهند و بعد بقسمت دوم و چون فعلاً نمی شود بقسمت اول رای گرفت مطابق نظامنامه می نماید برای بعد ماده چهارم قرائت می شود .

(بعضون ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - مستخدمین دوائر دولتی هر گاه در مدارس دولتی در غیر وقت کار اداری تدریس نمایند مقرری تدریس را هم میتوانند دریافت دارند

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده در این ماده مرضی ندارم .

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی همین طور

رئیس - آقای فهیم الملك (اجازه)

فهییم الملك بنده همانطور که در شرر اول عرض کردم در این قسمت هم با عبارت کمیسیون مخالفم عبارت کمیسیون می نویسد (هر گاه در مدارس دولتی در غیر موقع اداری تدریس نمایند) بنده عرض کردم ممکن است اشخاصی که در ادارات هستند دارای معلوماتی باشند و چون وقت ادارات روز است و غالباً مصدف با اوقات مدارس است همان طور که پیشنهاد کردم خوب است باختیار اداره واگذار کنند که اگر شخصی در يك اداره کار میکند و در مدرسه هم میشود از او استفاده کرد از اداره خواهش کنند و اوقاتی را برای تدریس او معین کنند که منافات با اوقات کار او داشته باشد و با اجازه بدهند هفته يك ساعت دو ساعت چهار ساعت در مدارس تدریس کنند و البته اجزای دیگری هستند که آن يك ساعت شغل او را کفالت کنند و نباید اشخاص را مجبور کرد که از این استفاده محروم بمانند زیرا معلم برای مدارس کم است و هم چنین اجزاء تحصیل کرده برای ادارات کم است اگر يك عده معدودی پیدا شود نباید آنها را مجبور کرد که یا در اداره باشند یا در مدرسه بنا براین بنده مجدداً پیشنهاد خود را تکرار می کنم و تقاضای مینمایم در آن را بگیرییم رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی (اجازه)

(غائب بودند)

رئیس - آقای گروسی موافقید

گروسی - خیر مخالفم . رئیس - آقای محمد هاشم میرزا (اجازه)

محمد هاشم میرزا - مقصود آقای فهیم الملك اگر چه نادرست ولی عبات را بورت کمیسیون هم کافی است برای اینکه نوشته اند در غیر وقت کار اداری و دقت برایش معین نکردند که هشت ساعت یا شش ساعت اگر شخصی پیدا شد که و خودش برای مدرسه و اداره هر دو لازم بود ممکن است در اداره هفته سه روز یا چهار روز مستخدم بشود و اگر حقوقش در ماه صد و پنجاه تومان است صد تومان بگیرد و بقیه اوقاتش را برود در مدرسه تدریس نماید و اگر خودش برای اداره خیلی لزوم دارد هیچ وجه نمی تواند وقت خود را صرف تدریس در مدارس نماید و همین طور برعکس اگر خودش برای مدارس خیلی لازم است دیگر بکار اداری نمی رسد بملاوه چون جمع کثیری هستند که خودشان را برای تعلیم حاضر کرده و برای تدریس در مدارس تحصیلات لازمه کرده اند این راه میخوانند معاش خود را

اداره کند اگر ما باین پیشنهاد آقای فهیم الملك رای بدهیم راه معاش بروی آنها بسته می شود آقایانی که صندلی های اداره را اشغال کرده اند می خواهند هر دوره بروند در مدارس هم تدریس کنند و اگر رئیس اداره با وزیر اجازه ندهد اسم معارف رویش می گذارند چون اسم معارف عبارتست از هر روزی را از میدان درمی کنند آن وقت تمام مردم روز نامه نویسا می گویند بر علیه معارف رفتار شده آن وقت آن بیچاره هائی که فنشان معلمی است چون وسائلی نداشته اند تحصیلاتشان بیفایده شود و مجبور می شوند بروند در تجارت خانه ها با جاهای دیگر گذران کنند بمقیده بنده این ماده خیلی کافی است و آن مواقع نادره را هم که آقای فهیم الملك می فرمایند تا معین می کند رئیس - آقای گروسی

(اجازه)

گروسی - ایام کار برای ادارات

دولتی و مدارس غالباً مصداف است و هیچ دیده نشده که در مدرسه وسط روز در گرمای هوا مشغول تدریس باشند که در آن موقع کسی مجبور باشد و بروند تدریس کنند و اگر در ایام روز کسی مشغول کار اداری باشد دیگر کار در مدرسه را نمیتواند انجام بدهد و کم اتفاق می افتد که اوقات مدرسه با اوقات کار ادارت مصادف نباشد و این هم کاری نیست که مجلس برای آن قانون وضع کند

رئیس - مذاکرات کافی نیست ؟ (جمعی گفتند کافی است)

رئیس - پیشنهادی که آقای فهیم الملك در شور اول کرد بودند قرائت می شود

(بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده چهارم اخذ حقوق تدریس و تعلیم در مدارس تواما با اخذ مقرری اداری منافات نخواهد داشت مشروط بر اینکه اوقات تدریس قبلاً با موافقت و اجازه اداره متوجه معلم طوری معین شود که مانع انجام وظایف اداری نشود

رئیس - پیشنهاد ایشان طبع و توزیع هم شده است نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟

محمد هاشم میرزا - همه مخالفند رای بگیرند

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - این ماده چهارم بهترین ماده است از برای کمک کردن به مدارس و معلمان برعکس پیشنهادیکه آقای فهیم - الملك فرموده اند چون يك قسمت از وسایل ادارات و وزارت خانه ها هستند که هم ریاست اداره را اشغال کرده اند و هم معلمی مدارس را می نمایند از یک طرف ریاست اداره را اشغال کرده اند از يك

طرف حق بکنفر معلم را غضب کرده اند و اینکه می فرمایند بسته است بنظر رئیس اداره اگر خود رئیس اداره در این موقع بمدرسه رفت چه باید کرد بنده چند نفر از روسای ادارات را سراغ دارم که میروند در مدارس دولتی تدریس می کنند در صورتی که يك عده معلم بی کار هستند در اینجا است که حقیقتاً جمع بین دو شغل شده است و بنده موافق با اصل این ماده هستم زیرا این نه ضرورت اقتضا می کند نه هیچ چیز دیگر اما اینکه می فرمایند اوقات کار ادارات و مدارس مساوی است و بنده عرض می کنم غیر اینطور نیست مطابق اطلاعاتی که بنده دارم این است که فلان رئیس اداره با مدیر مدرسه قرار می گذارد مثلاً فرض بفرمائید قرار است که سه ساعت بظهر مانده مدرسه افتتاح به شود این مدیر قرار می گذارد که چهار ساعت و نیم قبل از ظهر عده از معلمان حاضر بشوند و کلاس فوق العاده تشکیل یابد و آن رئیس اداره تدریس کند و آهمن بعد از ظهر ها دوشنبه که ادارات تعطیل است مدارس تعطیل نیست بملاوه بعضی دروس هست که هفته یکی دو روز بیشتر تدریس نمی شود ممکن است در روز دوشنبه دو ساعت بروند درس بدهند و مصداق و مصداق هم دارد و یا ممکن است بعد از ظهر ها یا عصرها زودتر يك کلاس فوق العاده قرار دهد اینجا يك چیز هائی است که در عمل هویدا است پس بهترین ماده که حقیقتاً کمک بمعلمین می کند و جلوگیری از جمع بین دو شغل مفضوباً می نماید و بمقیده بنده این ماده است

رئیس - آقای فهیم الملك (اجازه)

فهییم الملك - بنده فهیم مقصود آقای تدین از اینکه فرمودند مدیران دو اثر میروند درس می گویند چه بود؟ مگر بد است؟

بسیار خوب می کنند برای اینکه ما معلم نداریم مدارس ما هیچ معلم ندارد از ظهران باید بگذریم در ولایات معلم نیست مخصوصاً باید خواهش بکنم اشخاصی که يك اندازه معلومات دارند بروند درس بدهند بلی اگر مدارس متوسطه یا دبیرانه چندین ساله خودش را بیرون داده بود بنده هم موافق بودم ولی چون ما چیزی نداریم و فاقد وسایل تحصیلات هستیم باید بهر قسمت هست اسباب تحصیلات را فراهم کنیم و اگر بداند يك شخصی هست که بتوانیم از او استفاده کنیم باید بهر شکلی هست او را بیاوریم درس بدهد و اگر بگوئیم روسا و اعضاء اداراتی که میروند در مدارس تدریس می کند باید بر مدرسه قرار بگذارند که در یکساعت مخصوص بروند که وقت اداری آنها از بین نرود این اسباب زحمت است برای اینکه يك عده شکر گردان هستند که شبها برای درس نمی توانند حاضر

بشوند یا این که بعد از ظهر بلافاصله چطور شاگرد بدبخت حاضر بشود برای این که معلم وقت دیگری ندارد حالاً چه ضرر دارد که اداره يك موقعی معین کند که یکساعت دو ساعت بروند در مدرسه تدریس کنند و اگر معلم خوب و قابل نیست نه فقط نباید در مدرسه درس بدهد بلکه در اداره هم نباید باشد و بنده کاملاً پیشنهاد خود را تأیید می کنیم ولو اینکه آقایان مخالف باشند

رئیس - رای می گیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای فهیم الملك آقایانی که قابل توجه می دانند قیام فرمایند (کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد رای می گیریم بماده چهارم آقایانی که ماده چهارم را تصویب می کنند قیام فرمایند اغلب قیام نمودند

رئیس - تصویب شد بقیه می ماند برای جلسه دیگر جلسه آتیه پس فردا روز شنبه چهار ساعت قبل از ظهر دستور اول بودجه مجلس ثانیاً بقیه مذاکرات راجع باین قانون

(مجلس بیست دقیقه قبل از ظهر ختم شد) رئیس مجلس مؤتمن الملك

جلسه ۹۹

صورت مشروح مجلس یوم شنبه ششم شوال المکرم ۱۳۴۰ مطابق سیزدهم جوزا ۱۳۰۱

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر - ریاست آقای مؤتمن الملك تشکیل گردید صورت مجلس یوم پنجشنبه یازدهم جوزا را آقای امیر ناصر قرائت نمودند

رئیس - ایرادی نسبت بصورت مجلس هست یا نه ؟ گفته شد - خیر

رئیس - چون اعتراضی نیست صورت مجلس تصویب شد :

دستور امروز چنانچه قرائت شد یکی لایحه راجع به استریات است و دیگری بودجه مجلس ولی جمعی تقاضا کرده اند که بودجه مجلس امروز جزء دستور نباشد .

بالفعل لایحه راجع به استریات باید مطرح شود ولی چون رایزنی از شعبه پنجم راجع بنمایندگی آقای سالار معظم از تون و طیس رسیده است آنرا مقدم می داریم قرائت میشود

آقای میرزا محمد نجات را بورت شعبه پنجم پنجم را بشرح ذیل قرائت نمودند شعبه پنجم در تاریخ ششم شهر رمضان ۱۳۴۰ بدو سه و چریان انتخاب نمایند تون و طیس و کن آباد و بشرویه و توابع رسیده گی نموده .

خلاصه چگونگی آن را بقراری است که ذیلا بعرض مجلس مقدس میرسد از دوازدهم شهر جمادی الاولی ۱۳۴۰ در تون و طیس و کن آباد و بشرویه و توابع انجمن نظارت تشکیل و به ترتیبی که در صورت